

Sociaal en Ecologisch ondernemerschap

Het hoofdonderwerp van deze cursus is "Sociaal en ecologisch ondernemerschap". In de afgelopen twee decennia groeide een groter gevoel van sociaal en milieubewustzijn toen de samenleving zich realiseerde hoe haar dagelijkse activiteiten het milieu konden beïnvloeden en hoe sociaal destructief gedrag van veel bedrijven was. Op deze manier wordt het runnen van een organisatie met een positieve sociale en ecologische impact, die sociale en duurzame kwesties aanpakt, een van de belangrijkste zorgen voor hedendaagse bedrijven. En zo zijn er nieuwe vormen van ondernemerschap ontstaan.

Deze tweede cursus zal worden opgesplitst in vijf modules, waarbij elk van deze modules zich richt op een specifiek punt van sociaal en ecologisch ondernemerschap.

Deze cursus bereid je voor op de nieuwe uitdagingen van organisaties op het gebied van sociale en milieukwesties. Je zult begrijpen hoe hun activiteiten een wereldwijde schaal kunnen beïnvloeden en leren omgaan met de complexiteit van sociaal en duurzaam ondernemen. Bovendien ontdekt u via deze inhoud de rol van regeringen, met name van de Europese Unie, in deze nieuwe manieren van zakendoen.

Inleiding tot sociaal ondernemerschap

Definities

Voordat je ook maar aan iets begint, is het eerste wat je moet doen jezelf afvragen 'wat is dit, waarom doe ik het en wie heeft er baat bij?' Zo simpel is de eerste stap gezet.

Dit in overweging nemend, moeten we, voordat we erin duiken en in detail uitleggen wat er nodig is om een sociaal ondernemer te zijn, de introductie van 'Wat is sociaal ondernemerschap eigenlijk?' doorlopen. Saai zou je denken, maar nee. De essentie van sociaal ondernemerschap is om het in eerste instantie te begrijpen, en geloof me, het is zo simpel als het klinkt.

Laten we teruggaan naar de etymologie van het woord 'sociaal' - afgeleid van twee Latijnse woorden - 'socius', wat vriend betekent en 'socialis' wat gelieerd betekent. Aan de andere kant hebben we het woord ondernemerschap - afgeleid van een combinatie van twee Latijnse woorden - 'entre', wat betekent uitzwemmen en 'prendes', of

begrijpen. Een geallieerde vriend die naar buiten zwemt en de kans grijpt om een probleem op te lossen.

Sociaal ondernemerschap is in feite een revolutie (een sociale missie) die overal ter wereld plaatsvindt en waarbij mensen met verschillende achtergronden in het leven, effectieve oplossingen proberen te ontwikkelen, innoveren en implementeren als antwoord op de uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd, zowel sociaal als milieu. Deze oplossingen zien we terug in de vorm van producten, diensten of interventies van startups of bestaande profit en non-profit organisaties.

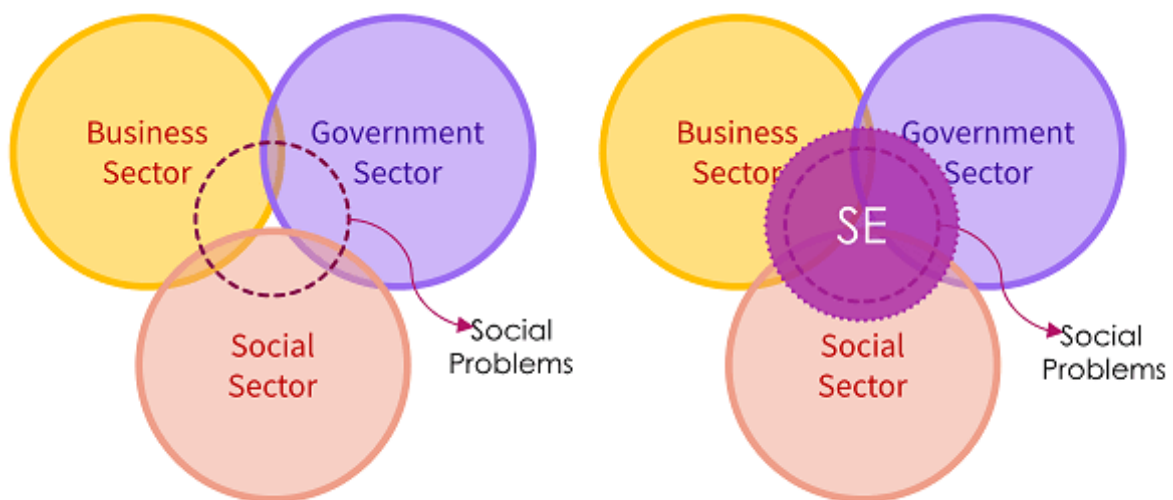
We hebben het over het doen van uitgebreid onderzoek, ten eerste om het sociale probleem dat we willen aanpakken en waarop we ons willen concentreren in detail te definiëren en vervolgens een sociale onderneming te organiseren, op te richten en te beheren om de gewenste verandering te bereiken. Een sociaal ondernemer zijn betekent niet dat je een sociaal probleem onmiddellijk moet oplossen, maar soms betekent het een levenslange strijd die zich richt op het langzaam verbeteren van de bestaande omstandigheden.

Een sociale onderneming wordt opgericht om een sociale of ecologische uitdaging aan te gaan, die haar activiteiten en toeleveringsketen rationaliseert om de sociale impact

te maximaliseren en het gebruik van hulpbronnen te minimaliseren, en die gebruikt een duurzaam, repliceerbaar en potentieel schaalbaar bedrijfsmodel daarvoor.

Sociale onderneming wordt gezien als een kruising of een middenweg tussen het bedrijfsleven, de overheidssector en de sociale sector. Een andere manier om het uit te leggen is dat de sociale problemen die tussen al deze sectoren ontstaan, worden opgelost door de vorming van sociale ondernemingen (zie onderstaande afbeelding).

Social Entrepreneurship (SE)

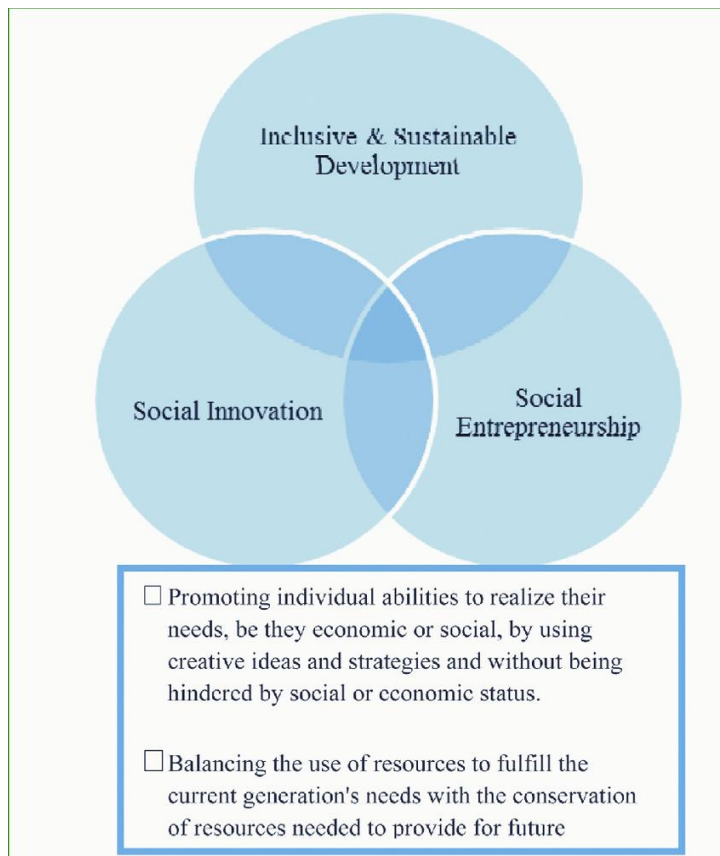
Gezien deze differentiatie tussen de sectoren en de plek waar sociaal ondernemerschap is ondergebracht, kunnen we concluderen dat sociaal ondernemerschap meer voortkomt uit ideeën die worden uitgetoetst dan dat ze worden verkondigd. Deze ideeën worden gepromoot door initiatieven die aan individuen toebehoren en niet aan multinationale organisaties. Daarom zijn ze meestal niet professioneel verfijnd. Deze ideeën zijn nogal cultureel gediversifieerd door taal, met de nadruk op verschillende sociale ongelijkheden, sociale uitsluiting, milieuproblemen en risico's, en hiermee vertegenwoordigen ze alle uitdagingen die sociale transformatie nodig heeft.

Duurzame ontwikkeling

Duurzaamheid gaat over de manier waarop de individuen met de natuur zouden moeten omgaan en hun verantwoordelijkheid voor de ander en de toekomst.

De visie op duurzaamheid beoogt “rechtvaardigheid” op het gebied van individu-natuur-relaties en heeft oog op de lange termijn en een onzekere toekomst met inbegrip van drie specifieke relaties zoals rechtvaardigheid tussen individuen van verschillende generaties, rechtvaardigheid tussen verschillende individuen van de huidige generatie en rechtvaardigheid tussen individuen en de natuur (Baumgartner & Quaas, 2009).

In verband hiermee is ondernemerschap voor duurzame ontwikkeling een fenomeen op meerdere niveaus dat sociale, ecologische en economische dimensies met elkaar verbindt en deze niveaus verder verbindt met ondernemingsprocessen, markttransformaties en grootschalige maatschappelijke ontwikkelingen.

Inclusieve en duurzame ontwikkeling gaat hand in hand met sociale innovatie en sociaal ondernemerschap, omdat we op die manier individuele capaciteiten bevorderen om de behoeften (economisch, sociaal) te realiseren door creatieve ideeën en strategieën te gebruiken zonder rekening te houden met sociale of economische status.

Het is belangrijk dat er een evenwicht bestaat tussen alle middelen die we tot beschikking hebben, zodat we de huidige behoefte van de mensen kunnen vervullen en de voldoende middelen blijven behouden voor in de toekomst.

Waarom is sociaal ondernemerschap anders dan commercieel ondernemerschap?

Ondernemerschap als concept is deels geëvolueerd en dat zal nog steeds in de loop van de tijd evolueren. Om deze reden zijn er verschillende definities aangeboden, maar de kern gaat over de kenmerken en complexe structuur van een persoon die ondernemer wordt.

Kenmerken als:

- Creativiteit
- Innovatieve mentaliteit
- Bereid om risico's te nemen
- Doelgerichtheid en verantwoordelijkheid
- Zelfvertrouwen, hoog energieniveau
- Visie in perspectief (breed spectrum hebben)
- Flexibiliteit

Dit zijn slechts enkele van de kenmerken die de ondernemer tot een succesvol individu vormen.

Hoewel de kenmerken vrijwel hetzelfde zijn, is er in wezen één verschil tussen commerciële en sociale ondernemers.

Commerciële ondernemers kunnen worden gedefinieerd als ondernemers die door winst worden gemotiveerd en die hun winst bereiken door middel van handel (handel in producten of diensten); terwijl sociale ondernemers kunnen worden beschouwd als promotors van sociale missies en scheppers van sociale waarde.

Enkele van de essentiële kenmerken van sociale ondernemers zijn:

- Ze worden beschouwd als **veranderaars** - wat betekent dat zij de scheppers van revoluties van de sociale hervormingen zijn. Hun taak is om de fundamentele veranderingen aan te brengen ter bevordering van sociale systemen. Dit bereiken zij door hun visie te implementeren.
- Sociale missie is van het grootste belang voor sociale ondernemers omdat ze zich voor een missie inzetten, die op waarden zoals het produceren en behouden van sociale waarde (en niet op persoonlijk voordeel) gebaseerd is. Dit is het belangrijkste kenmerk dat sociale ondernemers van commerciële ondernemers onderscheidt. Het sociale doel van een sociaal ondernemer is het bevorderen van maatschappelijk welzijn. Dat is iets anders dan het inzet voor persoonlijke (en particuliere) baten. De winst wordt gemaakt door de behoeften te vervullen van degenen die in nood zijn en door de organisatie overeind te houden door sociale waarde te bieden. Dat zou gezien moeten worden als een hulpmiddel om het sociale doel te bereiken.
- Sociaal ondernemerschap ondersteunt transparante activiteiten, morele en ethische principes. Op deze manier kunnen er meer mensen voor stemmen en daarmee deze sociale missie ondersteunen.
- Het creëren van langdurige sociale impact en duurzame resultaten.
- Ook al treden sociale ondernemers lokaal op, de acties die ze ondernemen kunnen wereldwijde veranderingen teweegbrengen, b.v. gezondheid, onderwijs, economie, kunst enz.
- Falen als onderdeel van ontwikkeling, geen persoonlijke tragedie.
- Geen uitdagingen opgeven. Ze zijn gefocust op het uitzoeken van hoe het probleem opgelost kan worden door middel van uitvindingen, aanpassingen en onderzoek. Sociale ondernemers laten zich niet door een gebrek aan middelen weerhouden in het nastreven van hun doelen. Zij richten zich voornamelijk meer om met minder middelen meer te bereiken i.p.v. het promoten van het concept van efficiëntie en effectiviteit.

Sociaal ondernemerschap en andere vormen van sociale vooruitgang

Om de verschillen tussen de varianten van sociaal ondernemerschap te begrijpen, moeten we beginnen met ze te categoriseren.

Er zijn grofweg 4 soorten sociale ondernemers:

- Gemeenschap sociaal ondernemer
- Sociaal ondernemer zonder winstoogmerk
- Transformationeel sociaal ondernemer
- Wereldwijd sociaal ondernemer

Community sociaal ondernemer, zoals de naam al zegt, is meer gericht op het vinden en creëren van oplossingen voor de community van een bepaald gebied. Ze creëren kansrijke initiatieven zoals werkgelegenheid voor kansarme leden, het bouwen van centra voor de gemeenschap, microfinancieringsleningen enz. Deze ondernemers zijn meestal kleine organisaties (soms individuen) die met de leden van de

gemeenschap nauw samenwerken en het besluitvormingsproces is meestal langzamer, met resultaten op lange termijn.

Voorbeeld: Nazeer Khan van Friendly Mart en Ali Holdar's Qamar Restaurant, Novak Djokovic Foundation, Muhammad Yunus

Sociale ondernemers zonder winstoogmerk zijn gericht op het sociale in plaats van op de winst. Dit maakt onderscheidt tussen hen en traditionele bedrijven. Non-profit organisaties nemen de winst die ze uit de organisatie halen en ze investeren deze in verdere verbetering van de dienstverlening. Ze verschijnen als bedrijven, organisaties die de macht, die ze al hebben, willen gebruiken om de gemeenschap wereldwijd ten goede te komen of zich te richten op een bepaald geografisch gebied. Non-profitorganisaties zijn meestal voorbestemd om hun doelen gemakkelijk te bereiken, aangezien ze geen problemen hebben met financiering.

Voorbeeld: Red Cross, WaterisLife

Transformationele sociale ondernemers zijn degenen die de neiging hebben om een bedrijf te creëren dat aan de sociale behoeften kan voldoen, terwijl andere bedrijven of overheden dat niet kunnen. Deze ondernemers zijn degenen die daadwerkelijk evolueren van non-profitorganisaties, wanneer ze een bepaald punt van groei bereiken. Ze stellen specifiek andere impact gedreven ondernemers in staat om positieve verandering te creëren. Dit creëert vervolgens een systeem van onderling verbonden bedrijven gericht op sociale voordelen. Transformerende sociale ondernemers krijgen meestal ambitieuze en getalenteerde mensen met vaardigheden op het gebied van sociaal ondernemerschap en helpen hen door hen in te schrijven voor mentorschapsprogramma's waarmee ze gemakkelijk kunnen helpen bij hun vooruitgang en groei.

Voorbeeld: Sociale Innovatie Warehouse

Wereldwijde sociale ondernemers, de laatsten op de lijst, zijn degenen die aanwezig zijn omdat ze het sociale systeem totaal willen veranderen, zodat ze sociale behoeften op mondiaal niveau kunnen vervullen. Deze ondernemers zijn meestal grote bedrijven die op het punt komen hun verantwoordelijkheid tegenover de samenleving te realiseren en zich gaan richten op positieve transformatie, en niet alleen op winst. De focus van deze wereldwijde sociale ondernemers kan variëren van toegang tot onderwijs, water, gezondheid, bescherming enz. Een van de belangrijkste reacties van hun organisaties is dat als ze niet aan de behoeften voldoen, hun mislukking een grotere impact kan hebben; groter dan de impact bij mislukking van kleine organisaties.

Voorbeelden: Bill & Melinda Gates Foundation, Elon Musk (vermindering van congestie in de stad en verbetering van het leven op het platteland, proberen de beschaving op andere planetaire lichamen te ondersteunen - SpaceX en Tesla/Solar City)

CAREERCLIFF.COM

TYPES OF SOCIAL ENTREPRENEUR

- Community Project
- Social Enterprise
- Non-profit Organization
- Co-operative (Co-op)
- Social Purpose Business
- Credit union
- NGO
- Microfinance
- Fair Trade
- Educational programs
- Helping distressed
- Banking in un-deserved areas
- Charity organization
- Corporate Social Responsibility
- For profit social enterprise
- Private with commercial arms
- Healthcare in remote areas
- Green movement, tree plantation
- Eco-friendly business
- Care for nature and humanity

Heel belangrijk is om te begrijpen dat bij sociaal ondernemerschap wordt verondersteld, dat je er alleen voor staat. Er zijn enorm veel individuen en instellingen die diep geloven in de kracht van sociaal ondernemerschap en hoe het een verschil kan maken. Deze 'believers' variëren van organisaties, forums, netwerken, listservs, conferenties en evenementen die sociale ondernemers en hun aanhangers wereldwijd samenbrengen.

Ondersteuning komt op vele manieren, waaronder investeringen, technische ondersteuning, kennisdeling, bewustwording en belangenbehartiging.

In het onderstaande kader ziet u slechts een deel van de instellingen die sociale ondernemers ondersteunen, of de meest actieve organisaties die als bron voor toekomstige sociale ondernemers kunnen dienen.

Acumen. Impact investing fund based in NY, operating in East Africa, Southeast Asia, South America
Alfanar. Venture philanthropy organization based in London, operating in Egypt and Lebanon
Ashoka. Fellowship program and global network of changemakers headquartered in Washington, DC

Aspen Institute. Education and policy studies organization with fellowships and leadership networks
Echoing Green. Fellowship and Investment Program based in NY and operating globally
CASE. Center for Advancement of Social Entrepreneurship at Duke University, open to entrepreneurs worldwide
Nesta. UK-based innovation, research, and investment charity
REDF. Investing and knowledge building organization with online workshop containing resources and tools
Sankalp Forum. Annual summit and awards based in India, convening innovators and investors worldwide
Schwab. Switzerland-based foundation providing networking opportunities and platform for social entrepreneurs
SE Hub. Social Entrepreneurship Resource Hub at Stanford University, open to social entrepreneurs worldwide
Skoll Network. Includes Foundation, Awards, Global Threats Fund, World Forum, and Oxford Centre
SOCAP. Social Capital Markets, an organization bringing together social investors and social entrepreneurs an through annual event series, media platform, and online community.
Social Enterprise Coalition. UK national body for social enterprise, membership services and online advice
Social Innovation Forum. Boston-based accelerator program for innovators and investors
UnLtd. UK-based organization providing support and resources for social entrepreneurs nationwide and online

OTHER POPULAR ONLINE RESOURCES

A multitude of online resources and repositories are available to support social entrepreneurs at various stages of their journey. Here are some of the most popular that we think you might enjoy! Check out these three websites in addition to those listed above:

D.I.Y. Toolkit. Social entrepreneurship planning tools and templates from various sources

Root Cause. Research institute generating valuable data and “how to” resources such as business planning

S.E. Toolbelt. Online hub where you can download resources on various topics

Gemeenschappelijke kenmerken in sociaal ondernemerschap

Er zijn enkele essentiële kenmerken die u moet weten als u een organisatie wilt hebben die resulteert in een effectieve, stijgende en duurzame sociale impact.

Nummer 1: Uw sociale organisatie is uw "start-up". Het is een nieuwe organisatie die een nieuw of bestaand probleem introduceert en tegelijkertijd een oplossing die u wilt bereiken, zodat u kunt voldoen aan de sociale behoeften van de gemeenschap, d.w.z. de wereld. U wilt een deel van de bestaande consumenten verwerven, d.w.z. de achtergestelde gemeenschap, of u wilt een nieuw klantenbestand toevoegen, wat kan betekenen dat je meer mensen zou moeten aantrekken om iets voor hun gemeenschap te doen. De ambitie is om een groot aantal levens te beïnvloeden, snel op te schalen en de status-quo te verstoren.

Nummer 2: Hoewel financiële levensvatbaarheid een sleutel tot succes is, wordt het bij sociaal ondernemerschap beschouwd als een middel om een doel te bereiken en niet als een doel op zich. Het einddoel en de enige bottom line van een sociale onderneming is de sociale impact.

Nummer 3: Een sociaal ondernemer probeert de grondoorzaak van een probleem aan te pakken, niet de symptomen. Er zijn veel pogingen gedaan om een sociale kwaal op te lossen door een pleister op een wond te plakken in plaats van deze te genezen.

Daarom moeten sociaal ondernemers zich altijd afvragen: pakt mijn oplossing de oorzaak aan of is er een bovenstroomse factor die ik zou kunnen gebruiken?

Nummer 4: De nummer 1 regel van sociaal ondernemerschap is: Laat je wens om sociaal ondernemer te zijn en geen waan van grootsheid, superioriteit of bovennatuurlijke krachten te gaan spelen! Sociale producten of diensten moeten worden ontworpen met input van de doelgroep als we willen dat ze effectief, toegankelijk en schaalbaar zijn.

<i>Social entrepreneurship is...</i>	<i>Skills required...</i>
Disruptive Ambitious, scalable Financially viable	The Entrepreneurship Component: Innovation and Business Skills
Evidence based Accessible to target population Effective in addressing root causes of the problem	The Social Component: Social Service Skills

Basisvaardigheden die nodig zijn voor sociaal ondernemerschap

De basisvaardigheden voor sociale ondernemers veranderen snel en om relevant te blijven moeten we ze volgen als we willen slagen.

Enkele van de basis- en belangrijkste vaardigheden zijn de volgende:

- Innovatie & Creativiteit - vergemakkelijkt het proces van het vinden van betere methoden en middelen om producten en diensten te leveren. Het vereist constante oefening en training.
- Gegevensanalyse - de wereld is omringd met informatie en gegevens die overal vandaan komen en we moeten deze begrijpen als we effectiever willen zijn. Sociaal

ondernemers moeten gegevens kunnen omzetten in programma's, beleid, projecten en acties.

- Projectmanagement - helpt sociale ondernemers om urgentie te creëren rond de mijlpalen van het project en daardoor flexibel te blijven en open te staan voor potentiële risicogebieden. Het ontwikkelt ook verantwoordelijkheid en geeft verantwoordelijkheid.

- Beneficiary-centered approach - begrijpen hoe mensen de gegeven oplossingen en programma's gebruiken, door middel van observatie, analyse, focusgroepen, interviews enz. Deze vaardigheid betekent dat u echt een helper bent en niet de expert.

Wat we niet mogen vergeten, zijn de belangrijkste vaardigheden die een echte ondernemer heeft en dat zijn leiderschap, optimisme, doorzettingsvermogen, passie, hard werken, veerkracht bij obstakels of uitdagingen en zelfs mislukkingen, empathie en emotionele/sociale intelligentie.

Om al deze vaardigheden op te bouwen, moet je je er allereerst van bewust zijn dat het een doorlopend leerproces is, en jij bent degene die de kansen moet vinden om je kennis en vaardigheden te verdiepen, en vervolgens bereid moet zijn om die kennis over te dragen door mentor en coach te zijn van uw toekomstige team.

Oefening baart kunst, oefening baart de meester.

Vergeet niet een cultuur van verandering op te bouwen, uw mislukkingen te delen, uw succes te delen en ze te vieren!

Een succesverhaal - het verhaal van Muhammad Yunus

Muhammad Yunus is een sociaal ondernemer, bankier, econoom en leider van het maatschappelijk middenveld uit Bangladesh. Zijn observaties in een dorp in Bangladesh in 1974 waren dat ambachtslieden bekwaam waren, maar beperkt door de beschikbaarheid van krediet. Hij zag een kans in de vorm van microleningen, zonder onderpand en met lage rente, die hun leven zouden kunnen verbeteren.

De resultaten die hij kreeg waren een zeer hoge aflossing van leningen en de oprichting van de Grameen Bank en dit werd landelijk overgenomen.

De erkenning was dat professor Yunus in 2006 de Nobelprijs voor de vrede won en dat Grameen een beroemd model van sociaal ondernemerschap werd.

Bronnen & documentatie:

Borzaga, C. &. (2001). *The Emergence of Social Enterprise*. London and New York: Routledge.

Chichevaliev, S., & Ortakovski, T. (2020). Social entrepreneurship - the much-needed accelerator of the modern "green" economy. *AICEI Proceedings, ISSN 2671-3713, University American College Skopje, Skopje, Vol. 15, Iss. 1, 29-38.*

Martin, R. &. (2007). Social Entrepreneurship: The Case for Definition. *Stanford Social Innovation Review*.

[92: Social Entrepreneurship with Adam Force - The How of Business - How to start, run & grow a small business. | Podcast w Spotify](#)

[How social entrepreneurship will change the world | Erica Wenger | TEDxUSC](#)

[SPEAK | Portugal Finalist | Chivas Venture 2019](#)